

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรอง กรณีศึกษาจังหวัดนครนายก” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยใช้รูปแบบการศึกษาด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยงานวิจัยนี้มีระเบียบวิธีวิจัยอันประกอบไปด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก ซึ่งจากข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในปี 2561 คือ 3,057,080 คน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร, 2545) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

โดยมีสูตรแสดงการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมดที่ศึกษา (3,057,080 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

แทนค่าในการคำนวณได้ดังนี้

$$n = \frac{3,057,080}{1 + (3,057,080)(0.05)^2}$$
$$n = 399.95$$
$$n \approx 400$$

จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรดังกล่าว ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก จำนวน 400 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบเจาะจง โดยเมื่อแจกแบบสอบถามจะมีการพูดคุย แลกเปลี่ยน ระหว่างตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ได้จากการใช้แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลด้านประชากรศาสตร์ ประกอบไปด้วยข้อมูลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก ประกอบไปด้วยคำถามจำนวน 9 ข้อ ได้แก่

1. ท่านเคยเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายกหรือไม่
2. วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายก
3. ท่านเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายกกับใคร
4. รูปแบบการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครนายกของท่านมีลักษณะใด
5. ระยะเวลาของการท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายกของท่าน
6. ยานพาหนะของท่านในการท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก
7. ท่านรู้จักหรือทราบแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายกได้อย่างไร
8. รูปแบบสถานที่พักในจังหวัดนครนายกที่ท่านเลือก
9. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของท่านที่มาท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับการไหลเวียนทางกายภาพ (Physical flows) การไหลเวียนทางข้อมูลข่าวสาร (Information flows) และการไหลเวียนทางการเงิน (Financial flows) โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงการท่องเที่ยว ได้แก่ ก่อนการเดินทางและระหว่างการเดินทาง ดังนี้

ก่อนการเดินทาง

(1) การจัดการการไหลเวียนทางกายภาพ (Physical flows) ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. หน่วยงานภาครัฐมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ เป็นต้น
2. ผู้ประกอบการในพื้นที่ท่องเที่ยวมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร สื่อประชาสัมพันธ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ เป็นต้น
3. มีการอัปเดตข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

ระหว่างการเดินทาง

(1) การจัดการการไหลเวียนทางกายภาพ (Physical flows)

ด้านสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ สถานบันเทิง เป็นต้น
2. ความสวยงามของภูมิทัศน์ ในแหล่งท่องเที่ยว
3. แหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์และโดดเด่น
4. ทรัพยากรทางธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์
5. มีกิจกรรมให้เลือกหลากหลาย เช่น การเที่ยวชมธรรมชาติ การล่องแก่ง การไหว้พระทำบุญ เป็นต้น

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1. เส้นทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย และอยู่ในสภาพดี จึงทำให้สะดวกแก่การเข้าถึง
2. ความสะดวกสบายในการเดินทางไปยังจุดต่างๆ เช่น ป้ายบอกสถานที่ ระยะทาง และข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว
3. มีห้องพัก / ห้องน้ำที่สะอาด และเพียงพอต่อความต้องการ
4. ร้านอาหาร / เครื่องดื่ม มีราคาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ
5. สาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า, น้ำประปา มีคุณภาพใช้การได้ดี

ด้านความปลอดภัย ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. มีการเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันอัคคีภัย ป้องกันการจมน้ำ ชุดปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน

2. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยว

3. มีการติดตั้งป้าย และสัญญาณเตือนภัยอย่างเหมาะสม

ด้านระยะเวลา ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 1 ข้อ ได้แก่

1. ระยะเวลาในการเดินทางแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครนายกมีความเหมาะสม

(2) การจัดการการไหลเวียนทางข้อมูลข่าวสาร (Information flows)

ด้านข้อมูลข่าวสาร ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1. สถานที่ท่องเที่ยวมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วนเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ

2. มีเจ้าหน้าที่ในการตอบคำถามชี้แจงข้อสงสัย ให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี

3. มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว

(3) การจัดการการไหลเวียนทางการเงิน (Financial flows) ประกอบไปด้วยคำถาม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1. มีบริการชำระเงินหลากหลายรูปแบบ เช่น เงินสด บัตรเครดิต บัตรเดบิต

2. มีการบริการตู้กดเงินอัตโนมัติ (ATM)

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก เป็นการให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาถึงองค์ประกอบ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก โดยกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก โดยกำหนดเกณฑ์ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย แปลความหมาย

4.50 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว
จังหวัดนครนายก ประกอบไปด้วยคำถาม ดังนี้

1. ความพึงพอใจด้านข้อมูลข่าวสาร
2. ความพึงพอใจด้านสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว
3. ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ความพึงพอใจด้านความปลอดภัย
5. ความพึงพอใจด้านการชำระเงิน

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัด
นครนายกเป็นการให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาถึงความพึงพอใจต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การ
ท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก โดยกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของระดับความพึง
พอใจต่อแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก โดยกำหนดเกณฑ์ ในการ
แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย แปลความหมาย

4.50 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก มีดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาทางด้านข้อมูลข่าวสาร อาทิเช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต วารสารการท่องเที่ยว และอื่นๆ
2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาทางด้านสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว อาทิเช่น ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความหลากหลาย กิจกรรมต่างๆในการท่องเที่ยว เป็นต้น
3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิเช่น สถานที่จอดรถ ห้องน้ำ ถังขยะ ที่นั่ง พักผ่อน สัญญาณ Wi-Fi สัญญาณโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาทางด้านความปลอดภัย อาทิเช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ก่อสร้างजरปิด จุดปฐมพยาบาล ป้ายหรือสัญญาณเตือนภัย อุปกรณ์กู้ชีพ เป็นต้น
5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาทางการชำระเงิน อาทิเช่น จุดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตู้เอทีเอ็ม การรับชำระเงินผ่านการโอนเงิน หรือพร้อมเพย์ เป็นต้น

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว เมืองรองของจังหวัดนครนายก โดยรวบรวมข้อมูล แนวคิด หลักการ วิธีการจากหนังสือ เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่จะทำการวิจัยเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและทำการตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า ครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตาม คำ แนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นรวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

การวิจัยด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตรของ IOC ดังนี้ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และอรรษาธานีประศาสน์, 2547: น.145-146)

โดยใช้สูตรการหาค่า IOC คือ
$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 ΣR หมายถึง ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N หมายถึง จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อได้ทำการคำนวณค่าดัชนี IOC จากสูตรเรียบร้อยแล้ว จะนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานความเที่ยงตรง (Tepraprasit & Yuvanont, 2015) สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้
 +1 หมายถึง คำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือนิยามศัพท์
 -1 หมายถึง คำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือนิยามศัพท์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือนิยามศัพท์
 เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

ค่า IOC \geq .50 หมายความว่าคำถามนั้นตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ค่า IOC $<$.50 หมายความว่าคำถามนั้นไม่ตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยตามขั้นตอน 2 แบบ ดังนี้

- เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) จากการศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยแจกแบบสอบถามโดยสุ่มแบบเจาะจงให้กลุ่มตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยว ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามโดยสุ่มแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและเข้าใจความหมายของข้อคำถามแต่ละข้อตรงกัน โดยเขียนกรอกข้อมูลด้วยตนเอง และสอบถามข้อข้องใจในระหว่างการตอบแบบสอบถาม ส่วนในบางท่านที่ไม่สามารถอ่านออก สายตามีปัญหา จะใช้วิธีการอ่านข้อคำถามให้ฟัง และ บันทึกข้อมูลความเป็นจริงในแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบทุกฉบับ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนซึ่งจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

- เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ หนังสือของการท่องเที่ยว เว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับศักยภาพโลจิสติกส์การท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อประกอบงานวิจัยครั้งนี้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS)

ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percent) โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 องค์ประกอบการจัดการโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (ก่อนเดินทาง และระหว่างเดินทาง) ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก

- การทดสอบที (T - test) จำแนกตามตัวแปรเพศ และการจัดการองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก

- การทดสอบเอฟ (F - test)) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก จำแนกตามตัวแปรอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิภาค และองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวจังหวัดนครนายก